

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICA

REDACCIO I ADMINISTRACIO

PERLA, 2.—REUS
TELÉFON N.º 168

NO'S RETORNEN ELS ORIGINALS
ENCARA QUE NO'S PUBLIQUIN

Any XIII

Núm. 191

Reus, dijous 22 d'Agost de 1918

PREUS DE SOTSCRIPCIO

REUS: Ptes. 1'50 al mes.
Fora: 4'50 trimestre.
Estranger: 9'—

Número solt 5 cèntims

REACCIÓ DE WASSERMAN

JAUME MONNÉ ARGILAGA

HA PUJAT AL CEL A L'EDAT DE 2 ANYS

Els seus desconsolats pares D. Josep Monné i D.ª Francisca Argilaga, germans Josep, Francisca i Amalia, avis D. Josep Monné i D. Magí Argilaga, avia D.ª Dolors Josa, oncles, cosins i demés parents i les raons socials JOSÉ Y ANTONIO MONNÉ i CASUT Y MONNÉ, al participar als seus amics i coneguts tan sensible pèrdua els preguen se serveixin assistir a l'enterro que tindrà lloc avui, a tres quarts de 6 de la tarda, reunint-se la túbnebre comitiua en el carrer Carme baix, núm. 23, per a acompanyar el cadavre a la Iglesia Parroquial de Sant Francesc, i d'allí a la Plaça de Catalunya, on se despedirà el dol.

Demà divendres, a les 9, se celebrarà la Missa d'Angels en la propia Parroquia.

Reus 22 Agost 1918.

SABONERIA QUEROL

Fàbrica: Carrer Boule (darrera el Teatre Fortuny)-Tel. 318

	Pessetes	Pessetes
Classe Extra, blanc, Quintá (41'6 kgs.) a	55'50	Arroba 13'90
" Superior " " "	54'—	" " 13'50
" Primera " " "	50'50	" " 12'65
" Segona " " "	46'50	" " 11'65
" Tercera " " "	44'05	" " 11'15
" Corrent " " "	40'—	" " 10'—

Eugeni Mata Pons

REPRESENTACIONS
SEGURS MARÍTIMS

Carnicerías Velles, 5 i 7 (Tel. 366) REUS

Jaume Simó i Bofarull

ADVOCAT DELS ILTRES, COL·LE·GIS DE REUS I TARRAGONA

Despatx: Robuster, 25, ext., de 11 a 12 i de 16 a 18

BANC DE REUS de Descomptes i Préstams

Admetem en concepte de **DIPÓSIT DE CUSTODIA** lliure de comissió de tota classe de títuls, cuidant del cobro dels respectius cupons al seu venciment.

Otorguem préstecs sobre valors de contractació corrent.

Rebem valors en compte corrent, franc de comissió, cuidant així mateix del cobro pels cupons i abonament en compte del seu producte mitjansant avís.

Per a la custòdia dels valors posem una *cambrà acui-
raçada* posada a cobert de tot risc oferint les majors condicions de seguretat

ENFERMETATS DELS NOIS

Pel metge especialista **Francesc Figuerola**

DE L'HOSPITAL CÍVIC-MILITAR I DEL DISPENSARI MUNICIPAL

LABORATORI de SEROLOGIA I BACTERIOLOGIA
i d'anàlisi químic aplicat a la clínica

REACCIÓ DE WASSERMANN

Carrer de la Font, 12.-Reus

Consulta de 3 a 5

SE VEN

un taller de cerralleria mogut amb força motriu i instal·lat en lloc molt cèntric. Per a informes an aquesta impremta.

PROU!

La nota oficiosa del Consell de ministres celebrat ahir a San Sebastián és un document honorós per al Govern. Palesa de fàcil entrada la dignitat patriòtica que ha inspirat al Govern en aquesta qüestió dels torpedejaments que posava en entredit l'honor del país.

Per primera vegada d'ençà de la guerra hi ha un gest en el Govern en defensa dels interessos comuns. L'actual Govern acaba de demostrar que no actua sota la pressió de un qualsevol dels grups bel·ligerants; sols el mou l'interès i la dignitat d'Espanya.

La nota oficiosa del Govern ha causat bona impressió a tots els esperits deslliurats de les filies i tobies partidistes. Qui no veu amb satisfacció que el Govern es col·loqui al lloc just, al lloc precís, al

lloc que li correspon? No ha avançat ni un pas menys del que la dignitat reclama ni un pas més del que la prudència aconsella.

Tenim l'esperança de que Alemanya reconeixerà tota la raó de l'actitut del Govern espanyol, actitut d'una correcció notoria i d'una necessitat ineludible.

El Govern no vol la intervenció ni la guerra. Vol servir la pau i la neutralitat. Però la pau i la neutralitat no depenen ara del Govern. Depenen, exclusivament, d'Alemanya. Confiam que Alemanya reconeixerà el dret d'Espanya a defensar i protegir sa pròpia vida. I alligonada per l'experiència de ses pretèrites aventures, no tindrà cap interès en rompre ses relacions amb un dels pocs pobles d'Europa on els seus ciutadans troben encara generós sojorn.

L'energia i serenitat del Govern

assoliran indubtablement l'objecte que persegueix sense necessitat de recórrer a mitjans més violents i decisius. Però ara més que mai és necessari que tots els ciutadans palesin llur serenitat. Convé que, sense ridícules exageracions, però amb ferm determini, el poble repetixi la paraula que el Govern ha dirigit suara a Alemanya:
—PROU!

Espanya i Alemanya

Nota del Consell

Heu's-aquí la nota oficiosa del Consell de ministres celebrat a San Sebastián:

«En els darrers Consells de ministres celebrats a Madrid delibera el Govern sobre la situació internacional.

Entonsats ja, a conseqüència de la campanya submarina, un nombre de vaixells espanyols que pel seu tonelatge representa el 20 per 100 de la nostra marina mercant, excedint d'un centenar els tripulants que en els mateixos han mort, a part de considerable nombre de ferits i del fet dolorós d'haver quedat en repetides ocasions abandonats els naufragats als seus propis recursos a gran distància de la costa i havent arribat a l'extrem que vaixells requisats pel Govern, conduint mercaderies destinades positiva i exclusivament al consum espanyol i d'apremiant necessitat per al nostre país, han estat torpedejats sense el menor pretext per a fer-ho, acumulant-se a la vegada majors i més serioses dificultats a la navegació que creen una situació funesta per als interessos materials d'Espanya i que no corresponen als respectes a que té dret per la manera lleal i cavalleresca com ve complint els seus deures de potència neutral, el Govern ha cregut que no podia, sense faltar a les seves primordials obligacions, deixar d'adoptar, dins la neutralitat, pro-

vidències eficaces per a garantir el manteniment del tràfec marítim espanyol i protegir la vida dels nostres navegants.

A l'efecte, davant la ineficàcia de les seves repetides protestes, acordà dirigir-se amistosament, com ho ha fet, al Govern imperial, assenyalant-li que la reducció del nostre tonelatge al límit estricte de les més apremiants necessitats i el desig de no haver de preocupar a la nostra marina mercant altres defenses que la del nostre pabelló i la del Govern, que ha centralitzat sota la seva direcció el tràfec marítim, l'obligaria, en cas d'un nou torpedeig, a substituir el tonelatge enfonsat amb els vaixells alemanys fondejats en els ports espanyols.

Aquesta mida, imposada per la necessitat, ni tan sols implicaria la incautació d'aquests vaixells a títol definitiu. Seria tan sols una solució transitoria, a liquidar quan arribi la pau i ho siguin també les innombrables reclamacions espanyoles encara pendents.

En compliment d'aquest acord es comunicaren les oportunes instruccions al nostre ambaixador a Berlín, per a coneixement del Govern imperial.

El Govern espanyol no dubta de que Alemanya apreciarà totes les circumstàncies que han determinat aquesta resolució i la reconeixerà com ajustada a la lleal neutralitat que des del començament de la guerra venim practicant, dins de la natural i obligada defensa dels interessos essencials d'Espanya, adhuc amb sacrifici de no pocs dels nostres drets i conveniències lliègimes, en tant que era possible acceptar-los sense minva de la dignitat i de la vida nacional.

L'acord del Govern per assegurar a Espanya la disposició del tonelatge absolutament indispensable per a la seva vida, no altera el ferm propòsit de mantenir Espanya en la més estricta neutralitat, guardant a l'imperi alemany totes les consideracions i respectes que me-

reix i esperant rebre el mateix tracte amistós a que per múltiples raons som acreedors.

El ministre d'Estat ha desmentit de la manera més categòrica i concloent que s'hagi rebut cap nota ni expressió d'acord del Govern alemany que signifiqui ruptura de relacions, ni invitació a que sigui retirat cap acord del Govern espanyol.

Aquest segueix confiant que el govern imperial apreciarà la rectitud d'intencions i la necessitat veritablement ineludible en que aquell s'ha inspirat; i al propi temps espera que tots els ciutadans espanyols i els seus orgues d'opinió els estimin d'igual manera i, en lloc de complicar i agravar la situació amb notícies inexactes i amb comentaris injustificats col·laboraran lleialment en l'obra del Govern d'Espanya i a la preocupació de defensar exclusivament la vida dels nostres nacionals i els interessos vitals de l'economia patria.

Inspirant-se en aquests mateixos sentiments, el Consell de ministres ha cregut del seu deure, en execució del vot del Parlament, comunicar a les autoritats les instruccions oportunes per a que utilitzin la facultat de censura previa que posa en les seves mans la llei darrerament promulgada.

Aquestes facultats i el seu exercici escrupulosos es refereix exclusivament als assumptes de política internacional per la relació íntima que tenen amb aquells grans interessos la guarda dels quals incumbeix en primer terme al Govern de S. M.»

DE LA VELLA FAUNA POLITICA

Tot sovint i aprofitant totes les ocasions que'l seu trist destí els depara, els ex de la vella fauna política retirats de la circulació per inservibles i per a que no segueixin empobrint l'Espanya que go-

vernaven organitzats en *partidos*, i aquests en torns *pacíficos*, es dediquen a malparlar del nacionalisme català i dels seus homes (ens referim, naturalment, al nacionalistes de la Lliga, puix que són els que han retirat a les colles oligàrquiques; doncs els nacionalistes de la esquerra, com que no intervenen en el Govern d'Espanya, no han perjudicat els alts interessos particulars dels honorables idonis i lliberals ex).

Aixís, un dia és aprofitant unes declaracions a un periòdic, un altre dia en una vetllada o obertura de un casino, i fins aprofitant el sitial de mantenedor d'uns jocs florals, s'entretenen *triant* contra el nacionalisme català.

Veieu ço que retellem del valent setmanari socialista vallisoletà *Adelante!*, per a que pogueu fer-vos càrrec de lo que són capaços els ex, quan són obligats a dejunar:

«En Burgos ha habido—¿todavía?—unos juegos florales. Y en ellos actuó de mantenedor el cavernario ex ministro idóneo Bergamín, ejemplar perfecto de la vieja fauna política que ha empobrecido i degradado a España.

El tal Bergamín aprofitó la ocasió para poner de oro y azul a los nacionalistas catalanes, sin duda porque han barrido de su patria a los políticos hueros, inmorales y caciques, y tuvo la osadía de llamar perturbado a Guimerá, el ilustre dramaturgo catalán autor de *Terra baixa*.

No se nos ocurre decirle a Bergamín más que esto: ¡mentecato!

¿Perturbado Guimerá?

¡Bueno va!

No enloquezcas, Bergamín.

Sé rocín.»

Dir que En Guimerá és un pertorbat, no se li acut sino a un boig rematat o a un despitat.

DEPENDENT D'ESCRITORI

S'ofereix per a tot el dia o per hores. Informes en aquesta impremta.

DEL CERTAMEN DE L'AGRUPACIÓ HORACI

Despensa y escuela

Lema: En la escuela se encierra el problema de la regeneración de España.

Cuando el eximio Costa quiso refundir en una frase los factores esenciales de nuestra regeneración, echó al vuelo su «Escuela y Despensa»; alimento intelectual, formación del carácter, moralización de las costumbres, amor a las Ciencias y las Artes, pan espiritual; como complemento de la alimentación del espíritu, satisfacción de las necesidades orgánicas, medios para extirpar la miseria que empobrece el cuerpo, trabajo que asegure a todo ciudadano lo indispensable a su conservación. «Escuela y Despensa» encerró todo su programa de reconstitución patrio, como todo un sistema de formación de grandes pueblos está contenido en el célebre aforismo del satírico Juvenal: *Mens sana in corpore sano*. Pero Costa hubo de convencerse que era preciso alterar el orden de aquellos factores; Juvenal recorrió la vanda de sus ojos al León de Graus y éste reconoció que la escuela sobra en un pueblo hambriento, en un pueblo en que millares de hombres se acuestan sin cenar todas las noches, en rústicos jergones o sobre el duro suelo. Y fué entonces cuando Costa sustituyó su «Escuela y Despensa» por «Despensa y Escuela».

Está latente en España el problema económico, el problema de la despensa; olvidado está el problema de la cultura, el problema de la escuela. Resolver el uno sin atender al otro es una anomalía, una aberración. Un cuerpo robusto y falto de espíritu, de perfeccionamiento del espíritu, produce un monstruo, un Senaquerib. Un espíritu refinado hasta el exceso, en un cuerpo débil, engendra un neurasténico, un Pascal en Port-Royal.

II

España atraviesa por uno de los momentos más críticos de su historia. Una serie de gobernantes poco celosos, un pueblo que no fiaba más que en su poder sin procurar afianzarlo, eternizarlo, condujeron a nuestra nación a los desastres del 98. Perdidas las colonias, aniquilada la Hacienda, yermos inmensos terrenos, sólo el trabajo y la cultura podían resarcirnos de terribles descalabros. España se contentó con cantar sus desgracias al són de la pandereta; mientras las colonias celebraban con júbilo su independencia... Pasó la ráfaga nefasta; turnaron en el poder los mismos gobernantes con idénticos procedimientos; bajó la cabeza avergonzado el pueblo y, cual somnoliento oriental, se estacionó sin dirigir ni siquiera una mirada a la vieja Europa que no podía compartir nuestras penas. Desde el 98, poco o nada se ha hecho para purgar nuestras faltas. El pueblo no come; millares de familias emigran todos los años en busca de países hospitalarios. El pueblo no se instruye, no se educa, no se perfecciona; nuestros cuarteles, nuestras fábricas, nuestros talleres se nutren de un 60 por 100 de analfabetos. Los elementos directores no han sabido despertar en los de abajo amor a la cultura, ni siquiera les han dotado de los medios necesarios para su mejoramiento. Centenares de pueblos no poseen escuela, no conocen el bienestar moral y material que a la Humanidad reporta la escuela. Millares de niños no han podido oír ni oirán jamás la dulce palabra del Maestro; su vida transcurrirá en las tinieblas, tinieblas en la inteligencia, tinieblas en el espíritu, tinieblas por doquier; siempre sin expresión su mirada, sin lenguaje su rostro, sin apetito su alma; siempre en la más horrible oscuridad transcurrirá la vida del niño abandonado de hoy, que será mañana desgraciado ignaro.

III

Alguien ha dicho con acierto en esos últimos meses que el problema de España era de escuelas y de maestros. No hay quien dude de que nuestra España no será grande, de que no saldrá de su estancamiento, mientras no se eduque a los futuros ciudadanos con miras a la formación de un pueblo fuerte y culto. Para ello necesitamos escuelas, muchas y buenas escuelas; necesitamos maestros, muchos y buenos maestros.

No poseemos una cosa ni otra. Nuestras escuelas en la mayor parte de las poblaciones, se alojan en edificios que excitarían la burla de Academo y de las que apartaría a Alejandro el gran Aristóteles. Nada en ellas está de acuerdo con las modernas teorías pedagógicas ni con las más elementales reglas de higiene. Nuestros alumnos hallan en ellas el tedio, el malestar, su cárcel; nuestra escuela repugna al alumno y esta repugnancia nace cuando niño se vuelve indiferencia cuando el niño está convertido en adulto.

BALDOMERO BULOT VILAR.
(Acabará)

(Treball guanyador d'un accésit al premi d'En Joan Pich i Pon).

SASTRERIA i NOVETATS

ENRIC CAMALLONGA

PRÓXIMA OBERTURA :: Arraval Sta. Agna, 4-REUS

Notes polítiques

Lo que diu En Cambó

Interrogat el senyor Cambó si tenia alguna notícia d'interés, particularment per a Catalunya, contestà negativament.

Contestant altra pregunta, digué que lo que necessita el Govern és tindre l'opinió compacta detrás d'ell, i que la nota d'avui serenarà els ànims, preparant-los per a un futur tranquil, sense sobressalts ni sorpreses, tallant d'arrel escarafalls que dificulten la labor dels governants. Ategi que és de vida o mort defensar nostra marina mercant i normalitzar en lo possible el tràfec marítim.

Digué que se celebraran amb freqüència Consells de ministres.

Manifestà que no creu que l'actitud del Govern espanyol ens arrastri a un «casus belli», ja que's limita a la defensa dels vitals interessos.

En Fabra Ribas

Per a despedir al senyor Fabra Ribas, que's troba accidentalment a Barcelona i que un d'aquests dies marxarà a Amèrica, devia celebrar-se ahir nit en el local de l'Agrupació Socialista barcelonesa un acte de germanor socialista.

Diaris denunciats

El fiscal ha denunciat els diaris madrilenys «A. B. C.», «El Debate» i «La Tribuna», dels últims dies, per considerar que aquests periò-

dics han incorregut en les faltes que determina l'article tercer de la llei anomenada de l'espionatge.

Comença la campanya

Avui se celebrarà a la Fraternitat Republicana de Poble Sec el primer miting de la campanya que s'està organitzant a Barcelona per a patentitzar la protesta popular contra l'encariment de les subsistències.

Pendrà part en dit acte el diputat a Corts socialista don Francisco Largo Caballero.

LA GUERRA

Els francesos segueixen avançant

Segons el parte oficial francès, al Sur de l'Avre, després d'un encarniat combat, els francesos s'han apoderat de Beuvraignes.

Entre el Matz i l'Oise, els francesos feren 500 presoners.

A l'Est de l'Oise atacaren les línies alemanyes en un front de 25 kilòmetres, des de la regió de Vailly fins a l'Aisne. A pesar de la resistència oposada pels alemanys a la massa francesa, les tropes aliades han arribat per la seva esquerra fins a la falda Sur del bosc d'Ouscama i a les propietats de Carlepont i de Cany.

En el centre, els francesos han penetrat en la planúria al Nord de Vassens.

A la dreta, caigueren en poder

de les tropes franceses les viles de Vazaponin, Tartiers, Cuisy en Almont, Osly-Courtil.

En tot el front atacat, els francesos han realitzat un avanç mig de quatre kilòmetres i han fet més de 8.000 presoners, elevant se així la xifra dels fets pels francesos, des del 18, entre l'Oise i l'Aisne, a més de 10.000.

SECCIO OFICIAL

Registre Civil

INSCRIPCIONS DEL DIA 21 D'AGOST

NAIXEMENTS

Maria Rius Mesa. — Francisco Guinjoan Gomis,

DEFUNCIONS

Josep Plana Cariño, 14 mesos, Puvill Oriol, 19. — Francisca Martorell Feraé, 67 anys, Sol i Ortega, 1. — Anton Gasull Barberá, 13 mesos, Santa Teresa, 52. — Marie Marcos Escuté, 62 anys, San Vicens Alegre, 49. — Anton Camilleri Calduch, 29 anys, Manicomi. — Dolors Llorens Trullols, 72 anys, Jesút, 32. — Anton Garcia Martínez, 44 anys, Hospital Civil.

MATRIMONIS

Cap.

Gel SANO (Joaquima)

és el més recomenat per sa puresa. DIPOSIT Plaça de Catalunya, número 7. — Reus.

Informació

Escola de Viticultura i Enologia de Reus

Observacions Meteorològiques

DEL DIA D'AHIR

	A les 9	A les 15
Baròmetre corretgít a 0° . . .	756.8	756.6
TERMÒMETRE	Màxima	Sol. 40.5
		Ombra 33.5
	Mínima	Sol.
		Ombra 19.3
PSICRÒMETRE	Termòmetre sec.	29.0 30.8
	Idem humit.	21.8 22.2
Humitat relativa de l'aire. . . .	53.4	46.8
Tensió del vapor acuós.	15.8	15.6
ANEMÒMETRE	Direcció del vent.	Calma SE
	Velocitat del vent.	146. 38.
Pluviòmetre.		
Evaporímetre.	7.9	3.0
Estat del cel.	Ras	Ras

Ahir altra vegada les fonts de la part alta de la població casi no rajaven i les dones havien de fer cúa per a omplir els cantis. Tampoc rajaven les fonts dels abonats que viuen als últims pisos de les cases. Aixó produeix tans grans molesties a una part del nostre veïnat que convindria evitar.

D'aigua hi ha la suficient per a que no's doni aquest servei tan desastrós, pero l'altre dia ja deiem que de l'actual majoria de nostre Ajuntament poc de bó s'en pot esperar i menys si té de resoldrer algú assumpte més o menys difícil. En lo que's refereix a l'aigua, la seva teoria se veu que continua essent la d'antany; si plou tindrem aigua, i si no plou patirem sed. I si fos patir sed rai; lo que és més de lamentar és que ens mataran els núvols de pols que continuament aixequen els carros en els carrers que no están empedrats, com el camí de Riudoms, camí d'Aleixar, carrer de Castellvell, plaça de la Llibertat, carrer del Dtor. Robert, etc., etc. Ah! i els arbres se van morint de sed.

El bon amic En Josep Monné, passa per la pena d'haver perdut al seu fill Jaume Monné Argilaga,

tendra criatura de dos anys, que era l'encant dels seus pares.

Aquesta tarda, a tres quarts de sis, tindrà lloc l'acte de l'enterrament. La fúnebre comitiva es reunirà al carrer del Carme baix, 23.

Rebi l'amic Monné i demés familia l'expressió de nostre sentit pésam.

El bitllet del Banc d'Espanya que, com diguérem ahir, trobaren uns nois al carrer de Llovera, es presenta a reclamar lo, a l'Inspecció de Rondes, un veí d'aquesta ciutat.

Aquesta nit celebrarà reunió extraordinaria la Societat Tipogràfica.

F. PRIUS DEMESTRE

Corredor de Comerç col·legiat
Arraval Sta. Agna, núm. 57
Valors - Cupons - Camvis - Giros
Compra venta de valors.
Camvi de monedes i bitllets estrangers.

A la important vila d'Alforja s'hi ha desenrotllat l'enfermetat coneguda per «grippe», havent pres tans grans proporcions que el nombre d'atacats passa del 50 per 100 del nombre de veïns.

La comissió mixta de reclutament ha resolt en sa última reunió bon nombre d'expedients de quintes, en virtut del fallo del tribunal medic militar de la regió.

La comissió tornarà a reunir-se el dia 30 dels corrents.

En el terme de Mora un incendi ha destruït sis àries de mont baix, 86 pins vells i 150 de joves.

Per al dia 15 de setembre pròxim s'anuncia la inauguració de la Biblioteca Popular d'Olot construïda a despeses de la Mancomunitat de Catalunya. Per a aquell mateix dia

s'organitzen els Jocs Florals que anyalment són celebrats a Olot. Sembla que en els d'enguany presidirà el Jurat Qualificador la senyoreta Hostalrich, Directora d'aquella Biblioteca Popular.

LA CASA BUFILL

Plaça de la Constitució, ven sucre de canya de Cuba, superior, a 70 céntims la lliura de 400 grams.

Comuniquen de Mataró que les vinyes d'aquella comarca se ressenten molt de la secada, en forma que, de no ploure, la cullita quedarà en extrem reduïda.

Per avui está convocada la Junta d'Obres del Port de Tarragona. En ella es donarà compte de la reial ordre autoritzant a la societat «Astilleros de Tarragona» per a establir amb caràcter provisional dos esgraons de llençament i varies obres anexas al projecte de una factoria naval.

La «Gaceta» ha publicat una reial ordre circular disposant que l'article primer del R. D. de Governació del 5 de gener de 1915, el qual declararà obligatoria la celebració anyal de la Festa de l'Arbre, s'entengui ampliada en el sentit de que els Ajuntaments pugnïn optar per la celebració de la referida festa de l'arbre fruiter.

Per manca de número ahir l'Ajuntament no pogué celebrar sessió. Ho farà demà de segona convocatoria, a dos quarts de dotze del dia.

Es recorda als soldats de quota del reemplaç de 1917 que per tot l'agost i setembre han d'abonar a Hisenda el segon plaç de la quota militar i els de 1916 han de satisfer el tercer plaç, alçalçant també als agregats a dits anys per haver estat subjectes a excepcions.

Gran Hotel - Restaurant de LONDRES

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb telèfon urbà i interurbà : : Habitacions amb banys, dutxes i telèfon

PATHEFONO

Màquina parlant la més econòmica. El diafragma PATHE canta sense agulla. Grandios assortit en discs dobles.

Magatzems Gisbert

Plaça Constitució, 1
A (costat de la casa Bofill)

Reus

La Hidràulica Reusense de EMILI AULES

Extens assortit en Mosàics hidràulics
PREUS ECONÒMICS

Camí de Riudoms Reus

Fàbregas i Recasens

BANQUERS

Valors, Cupons, Banca, Canvi, Giro

Rambla dels Estudis, 4 Barcelona

TELÈFONS A 2248 i A 3453

Els cafès GIL

SON: Els de més fortalesa.
SON: Els de més aroma.

Carrer Metge Fortuny, 3 (davant La Fleca)-Reus

DISPONIBLE

Manufactura General de Goma i Amianto

BLASI, SAGUÉ i PALLÀS

Despatx: Passeig de Sant Joan, 4.-Barcelona

Fàbrica: Roger de Flor, 170 a 176.-Barcelona

Articles per a la Indústria, Maquinaria, Busear, Viticultura, Electricitat, Ortopèdia, Cirurgia, Jugueteria, Sport, etc., etc.—Fabricació de Cánules de Eboïnta, amb patent per 20 anys.—Especialitat en el recobert de goma i eboïnta de cilindres de ferro per a totes les indústries.—Execució de peces de goma segons dibuix o model.—Borses o bufetes de goma per al gel.

Representant a Reus: Agustí Esteve, Major, 15

El cas més senzill de TOS

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions tranzitories constitueixen un perill seriós i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, L'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antisséptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratòries són el millor que pot recomenar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats

Calma la tos ràpidament, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer tot seguit la fatiga que oprimia i dificultava la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA

Litinoïdes Serra

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

RIQUÍSSIMA AIGUA DE TAULA

Exigiu sempre el nom LITINOÏDES SERRA sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és lleugera, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capses de 12 paquets a 1 pesseta; de 30 paquets a 3'65 pessetes; de 100 a 7 pessetes,

UN PAQUET SOL 10 CÈNTIMS

El Reconstituent millor

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empoïbit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes.

L'Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFÀ el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la matèria gris, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensables per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, entortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

FARMACIA SERRA - Arraval Sta. Agna, n.º 80 - **REUS**

sense aquesta marca

aparell **NO** és un Gramòfon
= CATALEGS GRATIS =

Companyia del Gramòfon S. A. ESPANYOLA

Èxit colossal dels célebres artistes

TITTA RUFO I CARUSO
en discs marca GRAMÓFONO

De venda: **R. PERPIÑÀ** - Carrer Major, 22 - Despatx: 24, pral. - **REUS**

Dipòsit de Relotgeria.-Relotges de butxaca i Despertadors desde 2'90 p.

JOSEP SOLÉ

RECADER DE REUS A BARCELONA

BARCELONA

Bou de la Plaça Nova, 16
Passeig de Gràcia, 62 (Colmado)
Hospital, 4 (Estant).

REUS

Güell i Mercader, (Hostalets), 22.
Teléfon 359
Arraval Santa Agna, 5.

TINTORERIA de

Manuel Cibiach

Se renta i tenyeix tota classe de roba. — S'utilitza el planxat elèctric.

Galanes, 7

REUS

A. Terrafeta i de Barberá

Comissions - Representacions

Arraval Robuster, 38, 1.ª Reus

Taller de Cerralleria d'obres

JOAN ADSERÁ CAMPS

Carrer d'Alegre, 17. REUS

Representant exclusiu a Reus de les portes d'acer ondulat, i de tots sistemes, de la Casa J. Mas Bagá, de Barcelona, i reparació de les mateixes.

Fàbrica de Capses de Cartró

ENRIC VIDAL

Carrer Galló, 4

REUS

Casa PUJOL

TRAJOS DE LLANA
DES DE 25 PESSETES

Monterols, 37

REUS

Esteve Massagué

Comissions-Representacions

St. Llorens, 8, 3.ª REUS

VENDA

Per retirar-se el seu dueno es ven el CENTRE DE SUSCRIPCIONS instal·lat a Arraval baix de Jesús, 6. mPer infores dirigir-se a Josep Sans.

JOAN PUJOL

Recader de Reus a Barcelona

Arraval al Jesús.

REUS